

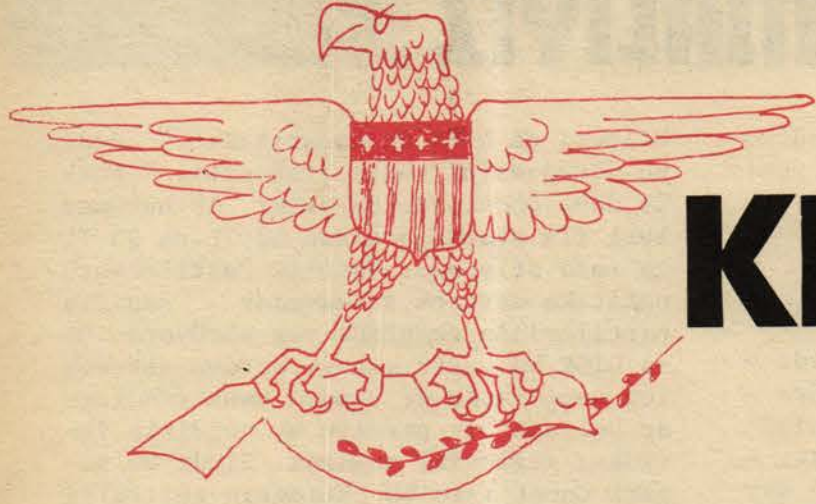

Türkiye Kimya-İş

TEMMUZ.1974

TÜRKİYE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

sayı:42 yıl.4

KIBRIS'TA DÖKÜLEN KANLARIN HESABI
EMPERYALİZMDEN SORULACAKTIR

KIBRIS BAĞIMSIZ OLMALIDIR

TÜRK VE RUM
HALKLARINI
BİRBİRİNE
DÜŞMAN ETMEYE
UĞRAŞANLAR
BU HALKLARIN
GERÇEĞİ
GÖRECEĞİ GÜNDEN
KORKUYORLAR
O GÜN
KIBRIS'TA,
KORE'DE, ŞİLİ'DE
VİETNAM'DA ...
DÖKÜLEN KANLAR
SEL OLUP
EMPERYALİZMİ
BOĞACAKTIR.

Kıbrıs Akdenizin doğusunda, Süveyş kanalının ağzına ve Hint Okyanusu yoluna, Ortadoğu petrol çıkarlarına ve Doğu Akdeniz'e hakim stratejik bir adadır. Emperyalizmin ekonomik ve askeri çıkarları bu adayı elde tutmayı gerektiriyor. Bu yüzden de öteden beri adanın bağımsızlığını ve federatif bir devlet olmasını savunan tez uluslararası görüşmelerde reddediliyordu.

Ama Amerikan Emperyalizmine bu da yetmiyordu. Kıbrıs bağımsızlığını tamamen kaybedip Amerika'nın masası cuntanın elindeki Yunanistan'ın eline geçerse, Amerika Kıbrıs'tan tam olarak istifade edecekti.

İşte bu yüzden son oyunu sahneye koydu.

Hesaplarda daha az yer tutan ve önemsenmeyen Türkiye, Emperyalizme ve masası faşist cuntalara karşı harekete geçince işler karıştı. Hesaplar suya düştü.

Şimdi Türkiye'de herkes en büyük düşmanın Amerika olduğunu biliyor. Başbakan Politika icabı Amerika ve İngiltere'ye teşekkür etse de herkes Amerika ve İngiltere'nin bize karşı elaltından savastıklarını biliyor.

Bunun herkes tarafından bilinmesi Kıbrıs olayının en sevindirici sonucu...

Bizi sevindiren yanlar bununla bitmiyor. Kıbrıs olayı ile Türkiye'nin kişilik sahibi ve onurlu bir dış politika izlemeye başladığı da ortaya çıkıyor.

Asıl güzeli, Kıbrıs olayında Yunanistan'daki Faşist Cuntanın yara alması ve Yunanistan Halkının özgürlüğü yolunda bir adımın atılması.

Öte yandan Kıbrıs olayında bizi üzen yanlar da var.

Kıbrıs'da dökülen Türk ve Rum kanları, hayatlarını kaybeden mazlum, masum insanlar, emperyalizmin ve kapitalizmin beyin yıkaması ile Kore'de, Vietnam'da ve dünyanın bir çok yerinde olduğu gibi birbirini kıran mazlum halk, kardeş insanlar...

Faşist Cuntanın ve dolayısıyla Amerika'nın, kadın çocuk ihtiyar farkı gözetmeksizin döktüğü masum Rum Halkının ve masum Türk Halkının kanları...

Bu kanlar elbette yerde kalmayacak. Mazlum halklar gerçekleri gördükleri gerçek düşmanlarını Türkiye'nin Kıbrıs olayında tanıdığı gibi tanıdıkları zaman ve Mazlum Halklar ellerini toprağa ve makinalarına dayayıp ağır ağır doğruldukları, Kapitalizmin, emperyalizmin karşısına dikildikleri zaman bu kanların hesabı sorulacak...

Şimdi Kıbrıs'da bir çözüm aranıyor. Ve dünya Türkiye'nin tezine yaklaşıyor.

Kıbrıs'da ne tekli ne de taksim anlamına gelen çiftli Enosis olamaz. O lursa bu Kıbrıs halkına barış değil yeniden felaket getirir. Adayı bir silah deposu ve her çatışmada ilk hedef haline sokar.

Oysa Türkiye'nin Bağımsız Federatif Kıbrıs Devleti tezi, hele Kıbrıs üslerinden ve silahlardan arındırılırsa, adayı gerçek bir barış ülkesi bir cennet haline getirebilir.

carlo erba işçileri diyor ki :

SENDİKA HEPİMİZİNDİR SORUMLULUKLARINI PAYLAŞMALI, ÖRGÜTLENMEDE GÖREV ALMALIYIZ

Carlo Erba ilaç Fabrikasında yapılan temsilcilik seçimleri sırasında önce Carlo Erba'lı işçi arkadaşlarla, seçimlerden sonra da yeni temsilcilerle konuştuk. Carlo Erba'lı arkadaşlarımız bir önceki temsilcilik seçimlerine nazaran daha bilinçli, daha kararlı bir tutum içindeydiler. Önlerindeki toplu sözleşme döneminde arkadaşlarımızın haklarını en iyi şekilde savunacaklarına inandıkları bir çok aday çıkarttılar. Ve içlerinden dördünü (Kemal Kulakaya - Şaban Bağcı - Harun Kızıltaş - Hatice Kesken) görevlendirdiler.

FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMADIĞI ÜLKELERDE SİYASİ AFLAR GÖSTERMELİKTİR

Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Af yasasının 5. maddesiyle ilgili sorumuza cevap veren bir arkadaş, fikirlerinden ve yazılarından dolayı suçlu sayılarak hapse atılanların özgürlüklerine kavuşmalarından büyük bir sevinç duyduğunu " aynı sevinçli bir keredi diğer siyasi suçlular için duymak istediğini " belirtti.

SENDİKAMIZIN GÜÇLENMESİ VE BU YOLDA ÇALIŞMALARI YALNIZCA SENDİKA YÖNETİCİLERİNDEN BEKLEMELİDİR.

Söz alan bir diğer işçi ise şunları bütün işçilerin mutlaka bilmelerini istedi. "Demokratik bir ülke olduğumuzu söylüyor ve demokrasinin bütün gerekliliklerini yerine getirmeye çalışıyoruz. Bu amaçla da içerdeki fikir suçlularının özgürlüklerini verdik. Ancak bu gerçek bir demokrasi değildir. Onları af ettiğimize göre ülkemizde fikir suçunun varlığını kabul ediyoruz demektir. Ben de içerdeki arkadaşların özgürlüklerine kavuşmaları gerçek anlamını ancak faşist İtalyan kanunlarından alınan 141-142 maddelerin kaldırılmasıyla bulacaktır."..."Ve ancak demokrasimizin yüz karası olan bu ve buna benzer maddeler kanunlarımızdan çıkarıldığı zaman göğsümüzü gere gere ülkemizdeki demokrasie sahip çıkacağımıza inanıyoruz".

Carlo Erba'lı arkadaşlarımız bütün işçileri yakından ilgilendiren ve yeni tesbit edilen 40 liralık asgari ücretler konusunda da şunları söylediler.

40 LİRALIK ASGARİ ÜCRET EN TEMEL İHTİYAÇLARIMIZI BİLE KARŞILAYAMAZ

Öncelikle, asgari ücretler tesbit edilirken Hükümetin pazarlığa, sarı Türk İş ve İşverenlerle oturmasını, bizim konfederasyonumuz olan DİSK'i, dolayısıyla da üyeleri olan bizleri hiçe saymasını şiddetle kınıyoruz. "Alınan kararlar bütün işçileri yakından ilgilendiriyor, yaşamamızla ilgili kararlar olduğu halde üzerinde ciddiyetle durulmadı. Ve ne yazık ki hemen kabul edildi. 40 lira asgari ücret değil 5 kişinin 3 kişinin bile temel ihtiyaçlarını karşılayamaz. Elbette ki şu anda bu kararların değişmesi mümkün değildir. Meseleye kısa vadede bir çözüm getirilmesi istenirse yapılacak en doğru hareket asgari ücretlerin vergiden muaf tutulmasıdır."

Bir başka arkadaş da; "DİSK toplantıya katılmadı, çağrıldı ama asgari ücretin 40 liraya, çıkma -

bilmesi de DİSK'in başarısıdır." dedi ve düşüncesini şöyle izah etti. "Türk İş daha öncelerde de vardı. AP hükümetleri ile oturduğu zaman 18 TL'ne 23 TL'ne imza atıyordu. Üstelik Partilerüstü politika diyerek sermayedar sınıfın partilerinin ekmeğine yağ sürüyordu. Oysa DİSK bu yutturmacayı ortaya sererek son seçimlerde de bizden yana vaatlerde bulunan bir partiye oy verdirip iktidara gelmesini sağladı. Şimdi bu asgari ücret işte bu iktidarın getirdiği bir rakamdır. DİSK'in Politik mücadele sinin başarısıdır. Elbette Asgari ücret komisyonunda DİSK olsaydı bu rakam daha yüksek olurdu.

Carlo Erba'lı arkadaşlarımız bu arada bir diğer önemli konuya da parmak bastılar. Üzerinde durdukları konu halen sürdürmekte olduğumuz eğitim seminerleriydi. Seminerleri izleyen arkadaşların bu eğitim çalışmasından çok yararlandıklarını fakat bu çalışmaları arkasının mutlak gelmesi gerektiğini savundular. Ve bu konuda Carlo Erba temsilcileri olarak önerilerini söylediler. Arkadaşlarımızın üzerinde durdukları en önemli konulardan bir tanesi işçilerin her şeyi sendikadan beklemeleri idi. İşçilerin boş kaldıkları her dakikayı eğitimleri için değerlendirilmeleri gerektiğini, çay ve yemek paydoslarında toplu tartışmalar yapmaları gerektiğini, hatta gazetelerin ve bazı yayın organlarının okuma bilmeyen ya da okumaya vakit ayıramayan arkadaşların yararlanabilmeleri için bu saatlerde topluca okunması gerektiğini savundular. Bu yolda ilk çalışmalara da kendi iş yerlerinde en kısa zamanda başlamaklarını söylediler. Bir diğer konu da Kimya-İş Sendikasının yurt çapında yayılması ve güçlenmesi için işçilerin ve sendika yöneticilerinin ne yapmaları gerektiği üzerineydi. Bu konuda da

KENDİ İŞKOLUMUZDA YA DA BAŞKA İŞKOLLARINDAKİ İŞÇİLERLE SAĞLAM BAĞLAR KURMALI, ONLARLA, GÜNLÜK SORUNLARIYLA İLGİLENMELİ, BİLİNÇLENMELERİNİ SAĞLAMALIYIZ. VE ASIL ÖNEMLİSİ BU KONUDA SENDİKAMIZDAN SORUMLULUKLAR İSTEMELİYİZ.

arkadaşlarımız görüşlerini şöyle belirttiler: " Sendikamızın güçlenmesini ve bu yolda çalışmaları yalnızca Sendika yöneticilerinden bekleyemeyiz. Biz işçilere de büyük görevler düşmektedir Çevremizdekilere sendikalaşmanın yararlarını anlatmalı onlarla ilgilenmeli onlara yol göstermeliyiz. Elimizden geldiğince bilgilenmelerini ve bilinçlenmelerini sağlamalı,kendi işkolumuzda ya da başka işkolundaki işçilerle kopmaz bağlar kurmalıyız. Sendikamızdan bu konuda sorumluluklar istemek bizim başta gelen görevlerimizden olmalıdır."

"BUGÜN BİZLER KOSKOCA BİR İŞÇİ SİNİFİNİN SORUMLULUĞUNU SIRTIMIZDA TAŞIYORUZ. VE BU ONURLU MÜCADELEYİ YÜRÜTEBİLECEK BU SORUMLULUĞU YÜKLENEBİLECEK KADAR GÜÇLÜ BİLİNÇLİ,BİLGİLİ OLMAK ZORUNDAYIZ."

Asgari ücret günlük 40 lira oldu. Ayda 1200 lira ediyor bu.Şimdi Türkiye işçi sınıfının büyük bir bölümü ayda 1200 lira ile yaşamaya çalışacak. Yaşamaya çalışacak diyoruz çünkü ayda 1200 lira ile yaşanıp yaşanamıyacağı tuzu kuru olmayan her kişinin bildiği bir şey. Üstelik sigor-

40 Lira ile doyurun bizi de görelim !

ta primi gelir vergisi ve benzeri ke sintilerden sonra işçinin eline geçecek olan temiz para 1000 lirayı ya bulur ya bulmaz. Bu parayla 1974 Türkiye'inde 3-4 çocuklu bir işçi ailesinin geçinip geçinmeyeceğini düşünüp,asgari ücretin düşük ya da yüksek olduğuna karar vermek gerekir.On dan sonra Sendikalı işyerlerinde ortalama ücretlerin asgari ücretin üstünde olduğu bilinen bir şey. Ancak en iyimser hesaplara bile Türkiye işçilerinin % 30'unun sendikalı olduğu da bir gerçek. Üstelik asgari ücretin yüksek (!) tesbit edilmesi yüzünden işverenler işçi çıkartmaya başladılar; eskiden sözgelimi 5 işçinin yaptığı işi şimdi 3 işçiye yaptırmayı düşünüyorlar. Böylece işçiler kaş

sahibi olduk derken gözden oluyorlar Bundan başka yasal asgari ücret küçük işyerlerinde,sendikasız işyerlerinde uygulanmamaktadır. Bu konuda etkili yasal takip ve tedbirler yoktur. Asgari ücretlerin küçük işyerlerinde uygulanması sağlanmalıdır.

Sonuç olarak asgari ücret konusunda gerekli olanla mümkün olan arasındaki çizgiyi göz önüne almak gerekir İşçilerin aileleri ile birlikte insanca yaşayabilmeleri için gerekli olan ücret tespit edilen yada mümkün olan asgari ücretin çok üstündedir. Ancak bu ücretli kölelik, bu sömürü düzeninde,sarı Türk-İş yöneticilerinin işverenlerle kafa kafaya verdiği bir Asgari Ücret Komisyonundan daha iyisini bekleyebilir miydik?

MERDİVENLERİMİZİN
ÇENGELİNİ
YILDIZLARA ASARAK,
ÖLÜLERİMİZİN
BAŞLARINA BASARAK
YÜKSELİYORUZ
GÜNEŞE DOĞRU

ÖLENLER
DÖĞÜŞEREK ÖLDÜLER
GÜNEŞE GÖMÜLDÜLER
VAKTİMİZ YOK
ONLARIN MATEMİNİ
TUTMAYA
AKIN VAR
GÜNEŞE AKIN!
GÜNEŞİ ZAPTEDECEĞİZ
GÜNEŞİN ZAPTI YAKIN !

ÜMİT TOK'A ATILAN KURŞUN HEPİMİZE SIKILMIŞTIR

İşçi sınıfı özgürlük ve demokrasi mücadelesinde bir şehit daha verdi. Hızla bilinçlenmekte olan işçi sınıfı,ekonomik ve siyasal mücadelesinde yeni boyutlar kazanırken,anti demokratik güçler tarafından faşist uygulamalarla engellenmek istenmektedir. Zonguldak, Gamak, Gıslaved, 15-16 Haziran ve Aliağa' da verilen şehitlerden sonra Petro-Kimya-İş Baştemsilcisi Ümit Tok arkadaşımız da devrimci

mücadele içinde faşist kurşunlara hedef oldu. Bu kurşun tüm işçi sınıfına sıkılmıştır. Ne kadar kişisel gösterilmeye çalışılırsa da siyasal bir cinayet olduğu apaçık ortadadır. İşçi sınıfı Ümit Tok arkadaşın mücadele bayrağını şerefle taşıyacak, kurtuluşa giden yolda hergün yeni mevziler kazanacaktır. Arkadaşımızın anısı önünde saygıyla eğiliriz.

DÜNYADA EN GEÇ VE DEVRİMCİ SINIF

İnsanlar yeryüzünde varoldukları günden beri çalışmışlar. Bu çalışma, hep karınlarını doyurma, geçimlerini sağlamak için olmuş. Onbinlerce yıl önce insanların karınlarını doyurmak için ağaçlardan meyveleri toplamaları da, bu gün bir uçak fabrikasında, bir ilaç fabrikasında ki işçinin yaptıkları da hep çalışmadır. Ama bu iki çalışma arasında çok büyük fark vardır. Onbinlerce yıl önce ağaçlardan meyve toplayan insana işçi demediğimiz halde, bugün ilaç fabrikasında çalışan insana işçi diyoruz. İkisi de çalışan insan oldukları halde yalnız birine işçi dememizin bir sebebi olmalı. Bunun sebebi çalışma biçimiyle, mülkiyet ilişkileridir.

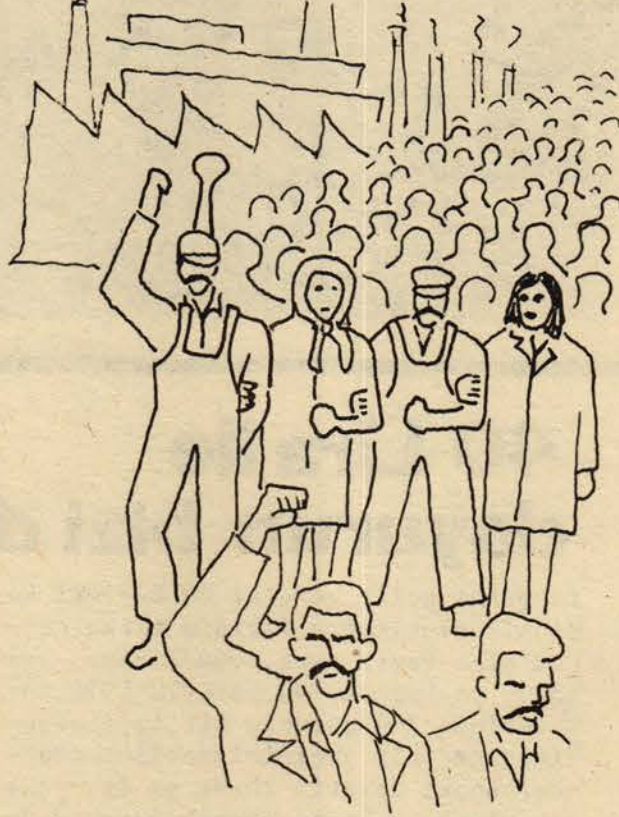
Şöyle bir düşünelim, ilk insanlar ağaçlarda durup duran, kendiliğinden yetişip gelmiş meyveleri toplardı. Oysa bugün fabrikada çalışan işçi, bir sürü makinanın başında, bir çok karışık işler yaparak bir şeyler üretmekte bir şeyler ortaya çıkarmaktadır. Sonra bugün işçiler tek başına değil, başka işçilerle birlikte çalışmaktadır. Aralarında işbölümü vardır. Hepsinin yaptığı iş ayrı ayrıdır ama birlikte çalışan işçilerin ortaya çıkardıkları ürün bir tanedir. Dünyadaki bütün işçiler aynı işleri yapmadıkları için ortaya çıkanda tek ürün değildir. Çok çeşitli fabrikalarda çeşitli makinalarda başka başka işler yaptıkları için çeşitli ürünler ortaya çıkartırlar. (Yaratırlar.)

Eski çalışan insanla bugünkü işçi arasında önemli ikinci fark da mülkiyet ilişkisidir demiştik. Bugün işçiler başkasının fabrikasında çalışırlar. Yani fabrika işçilerin değil patronlarıdır. İşçiler bu patronlara işgüçlerini satarak ücret alırlar. Meydana getirdikleri (yarattıkları) ürünler kendilerinin değil, patronlarıdır. İş yapan, ürünü yaratan işçi olduğu halde, sahibi patronlardır. Oysa eskiden onbinlerce yıl önce yaşayan insanlar, hiç kimsenin olmayan, yada herkesin olan, ağaçlardan meyveleri kendileri toplar, yine kendileri yerlerdi. Yani elde ettikleri ürünler kendilerinin olurdu. Başkalarının, meselâ patronların, olmazdı.

Aradan onbinlerce yıl geçmiş, koskoca bir tarih yani: İnsanlar hep gelişmiş. Meyve toplayan ilk insanlar, bugünün en karışık fabrikasında en karışık işleri yapıp, akıllara durgunluk veren ürünleri yaratır olmuşlar. İnsanlığın tarihi olan bu gelişme başka bir yazı konusu. Biz burada işçi sınıfının ortaya çıkmasından sonra, işçi sınıfının mücadelelerini, daha çok da Sendikal mücadelelerini, anlatacağız.

Çalışan her insana işçi denilmez demiştik. Öyleyse işçinin bir tanımı, tanımı olmalıdır. İşçi işgücünden başka satacak hiç birşeyi olmayan ve yarattığı değerlere patronlar tarafından el konan kişidir.

Dünya'da ne varsa, evler, fabrikalar, yollar, makinalar herşey işçiler tarafından yapılmıştır. (yaratılmıştır) Şöyle düşünelim On milyon lirayı bir masanın üzerine yığsak, karşısına geçip "ey para bana bir tek tebeşir yap" desek. O koca bir servet olan on milyon lira dileğimizi yerine getiremez. Ya da masanın üzerine en yenisinden bir tebeşir makinası, ile gerekli hammaddeyi koyup, ondan da aynı şeyi istesek yine bir tek tebeşir ortaya çıkamaz (yaratılmaz.) Ama makinanın başına bir işçi geçtim bir tane değil milyonlarca, milyarlarca tebeşir yapar (yaratır). Demek ki bir ürünün yaratılması için para, makina, hammadde yetmiyor. İlle de işçinin işgücü olması gerekli. ÖYLEYSE DÜNYA'DAKİ BÜTÜN DEĞERLERİN YARATICISI İŞÇİLERDİR.

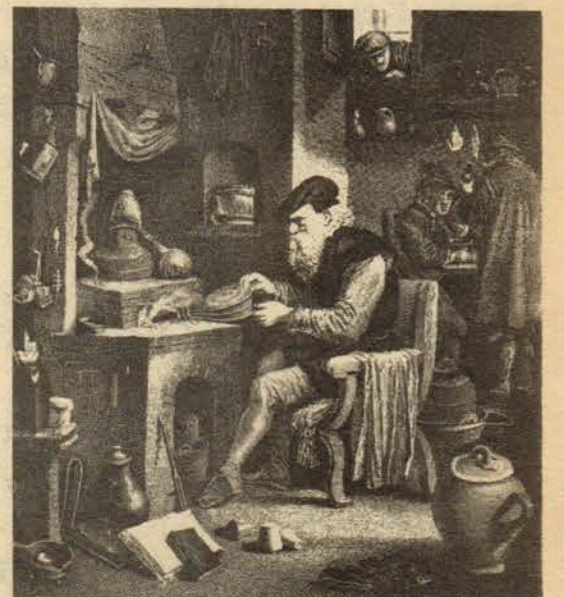
İşçi tarihimizin en önemli yanı en son cümlemin içinde. Dünya'daki bütün değerlerin yaratıcısı olan işçiler, yarattıkları değerlerin sahibi değildirler. Yarattıkları değerler artık değer olarak patronlar tarafından ellerinden alınır. Tarihin her çağında çalışan insanlara işçi denilmediğini, işçinin bir tanımı olduğunu gördük. Öyleyse işçilerin ortaya çıktıkları bir zaman vardır. İşçiler köyde, toprakta değil, şehirde, fabrikada çalıştıklarına göre, kendi fabrikalarında değil, patronların fabrikalarında çalıştıklarına, yarattıkları değer patronlar tarafından ellerinden alındığına göre, işçiler makinaların icadıyla ortaya çıkmışlardır. Makinaların icadı ve sanayi olarak kullanılması ise 18. asır başlarıdır. Yani 300 yıllık bir geçmişi vardır. İşte henüz 300 yaşında olduğu için diğer sınıflardan mesela köylülere, tüccarlardan daha sonra ortaya çıktıkları için dünyanın en genç sınıfı İŞÇİ SINIFIDIR.

Dünyanın en genç sınıfı olan, en ileri tekniği, icad edildiği gün öğrenip kullanmaya başlayan, tek başlarına de-

ğil, yüzlercesi bir arada birlikte çalışarak değerler yaratan işçi sınıfının 300 yıllık tarihi, çetin, zor, kanlı mücadelelerle doludur.

İşçi sınıfının ortaya çıkmasıyla sendikalar da hemen ortaya çıkmamıştır. Aradan bir süre geçmiştir. Böyle bir sürenin geçmesi zorunludur. Çünkü dünyada herşey gibi SENDİKA'larda bir ihtiyacın doğduğu kurumlardır. Şöyle bir etrafımıza baktığımızda gördüğümüz herşeyin bir ihtiyacı karşıladığını görürüz. Giydiğiniz giyecekler bizim sıcağından, soğuktan, yağmurdan korunma ihtiyacımızı karşılar. Evler barınma ihtiyacımızı, yemekler karın doyurma ihtiyacımızı, yollar ulaşım ihtiyacımızı karşılar. Sosyal kurumlar da bir takım ihtiyaçları karşılamak için kurulmuşlardır. Örneğin Belediyeler Şehirlerde ki hayatın düzenli yürütmesi ihtiyacına cevap versin diye ortaya çıkmıştır. Yine bunun gibi, bir "gecekondu mahallesi ni geliştirme derneği" de bir ihtiyaçtan doğmuştur. Gecekondu mahallesinin yolu, yoktur, suyu yoktur, elektriği yoktur, okulu yoktur. O mahallede oturanlar devletten yetkililerine seslerini duyurabilmek için "gecekondu mahallesini geliştirme derneği" kurarlar. Bu, demek, o mahalle halkının dertlerine çare bulunması için seslerini duyurabilme ihtiyacından doğmuştur.

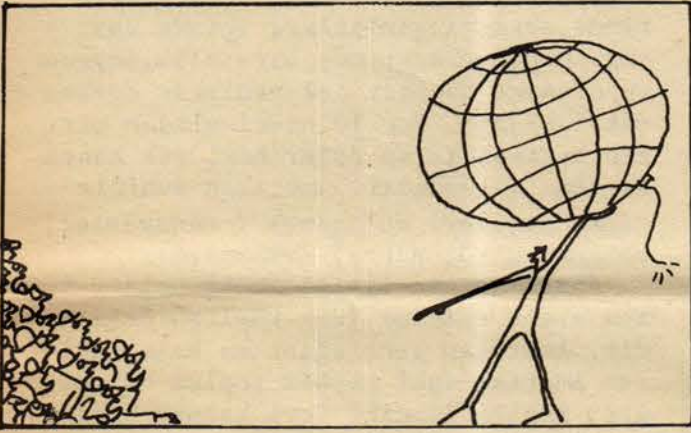
Tıpkı bunlar gibi sendikalar da bir ihtiyacı karşılamak için kurulmuşlardır. Neden bu ihtiyaç? İşçilerin sömürden kurtulma, hiç değilse sömürüyü azaltma ihtiyacı. Bu ihtiyacın ortaya çıkması için işçilerin önce sömürdüklerini fark etmeleri, anlamaları gereklidir. Bunu fark ettikten, anladıktan sonra da çare aramaları gerektirdi. İşte bu yüzden Sendikalar da hemen ortaya çıkamamış; Bir süre geçtikten, sonra işçiler sömürden kurtulma ihtiyacıyla karşılaşınca sendikalarını kurmuşlardır. Ama işçilerin ilk kurdukları sendikalar bizim bugün üyesi olduğunuz sendikalara pek benzemiyor. İlk sendikalar daha çok yardımlaşma sandığına benziyor. Hastalanan, işten çıkartılan

5-10 KİŞİNİN ÇALIŞTIĞI
KÜÇÜK ATÖLYELERDEN

ENÇ, DİNAMİK NİF İŞÇİ SINIFIDIR

işçilere yardım etmek için işçiler aralarında para toplayıp ihtiyacı olan arkadaşlarına yardım etmişler. Ama bu yardım sandıkları sendikanın temeli olmuş. Çünkü işçiler bir araya gelip, birlik içinde hareket ettiklerinde birçok işler başarabileceklerini anlamışlar. Tarihlerin yazdığına göre, bugünkü sendikalara benzeyen ilk sendika 1720 yılında İngiltere'nin başşehri Londra'da Dokuma işçileri ve terzi çıraklarının kurduğu sendikadır. Dünyada kurulan ilk sendikanın İngiltere'de Londra'da kurulmuş olması tesadüf değildir. İlk olarak dokuma işçilerinin sendika kurması da tesadüf değildir. Makina dünya da ilk kez dokuma sanayii'nde kullanılmıştır. Tabii ilk işçiler de dokuma işçileridir. Ve fabrika üretimi de ilk kez İngiltere'de yapılmıştır.

1720 Yılında İngiltere'nin başşehri Londra'da Dokuma işçileri ve terzi çıraklarının kurdukları tarihin ilk sendikasının önemi büyüktür. Önemi sadece tarihin ilk sendikası olmaktan gelmemektedir. Aynı zamanda yaptığı iş de çok önemlidir. Bu sendikayı kurup başkanını ve yöneticileri seçen Londra'lı dokuma işçileri toplanıp uzun tartışmalardan sonra o günlerde işçilerin en önemli dertlerini 4 madde halinde tesbit etmişler. Bu dört maddeyi bir mektupla zamanın başbakanına bildirmeye karar vermişler ve mektubu postalamışlar. 1720 yılında Londra'lı dokuma işçilerinin çok önemli bulup başbakana mektupla bildirdikleri 4 madde şunlar:

- 1- İşçilere oy hakkı
- 2- 8 saatlik işgünü
- 3- Kadın - erkek ücretlerinde eşitlik
- 4- Ücretlere zam

Bu maddelerin bazılarını açıklamak gerekiyor. Birinci madde işçilere oy hakkı demistik. Bilirsiniz yurdumuzda da

BİNLERCE İŞÇİNİN ÇALIŞTIĞI
BÜYÜK FABRİKALARA

yurttaşlarımızın millet vekillerini seçmeleri için bazı şartlara sahip olmaları gerekir. Meselâ 21 yaşını doldurmayanlar oy kullanamazlar. 1720 yılında İngiltere'de de vatandaşların oy kullanabilmeleri için bazı şartlar varmış. O şartların başında da 100 dönüm toprağa ya da 1000 sterlin paraya sahip olmak geliyormuş. Yani parası ya da toprağı olanlar oy kullanabiliyorlar. Parası ve toprağı olmayan işçiler de oy kullanamıyor. İkinci madde 8 saatlik işgünü. O yıllarda İngiliz işçileri günde 16 - 12 saat çalışıyorlar.

Üçüncü madde kadın-erkek ücretlerin de eşitlik. Dokuma işçileri ve terzi çıraklarının sendikasının kurulduğu sıralarda İngiltere erkek işçilerle aynı iş yapan kadın işçiler aldıkları ücret tam yarı yarıya. Yani erkek işçi 10 lira gündelik alıyorsa aynı işi yapan kadın işçiler 5 lira alıyorlar.

Evet 1720 yılında dünyanın ilk sendikası olan Londra'lı dokuma işçileri terzi çırakları Sendikası 4 maddelik isteklerini dile getiren mektuplarını zamanın başbakanına postalamışlar. Sonuç bir hayli ilginç.

İşçi sınıfının yeni gelişmeye başladığı, güçsüz olduğu o yıllarda, devlet, seçim sisteminde de açıkça görüldüğü gibi, tam anlamıyla patronların devleti Başbakan sendikanın mektubunu alır almaz derhal emir veriyor ve başkanıyla yönetim kurulu tutuklanıyor. Kısa bir yargılanmayla sendika başkanı ölüme, yönetim kurulu ise müebbet hapse mahkum oluyor.

Yasa dışı bir eylemleri olmadığı halde patronların devleti olan o zaman ki İngiliz hükümeti niçin bu kadar ağır cezalar vermiş dünyanın ilk sendikacılarına? Sebebi gayet basit: O yıl-

larda belki işçiler kendi güçlerinin farkında değiller ama patronlar işçilerin birlikte hareket ettikleri zaman ne kadar güçlü olacaklarını iyi biliyorlar. Çünkü patronların okuma, öğrenme olanakları var. Boş zamanları bulduğundan düşünmeye de fırsat bulabiliyor. Tarihde güçsüz olan kalabalıklara, meselâ kölelerin, birleştikleri ve kendilerini yönetenlere karşı, birlikte harekete geçtikleri zaman başarıya ulaştıklarını okumuşlar. İşte bunun için yepyeni bir sınıf olan işçilerin bir araya gelmeleri, sendika kurarak sömürülmeye son vermek ya da sömürüyü azaltmak çabaları onları telaşlandırıyor. Karşılarındaki düşmanı daha güçsüzken, gelişmemişken ezmek, bir daha biraraya gelmelerini engellemek için böylesine sert davranıyorlar.

Fakat Londra'lı işçiler sendikacıları düşmana teslim etmiyorlar. Derhal yürüyüşler, toplantılar ve grevler başlıyor. İngiliz hükümeti işçilerin bu direnmelerini kırmak için bütün polis, jandarma ve asker güçlerini kullanıyor ama başarılı olamıyor. Sendikacıların cezaları hafifletiliyor.

Burada dikkat etmemiz gereken bir konu da bu kurulan ilk sendikanın sadece ekonomik değil siyasi isteklerinin de olmasıdır. Sendikaların daha sonraki dönemler de sermayedar sınıflar tarafından nasıl sadece ekonomik örgütler haline getirildiğini de önümüzdeki yazılarda göreceğiz.

Böylece dünyanın ilk sendikasının kuruluşuyla, işçi sınıfıyla patron sınıfı arasında ki amansız mücadelede başlamış oluyor. Bundan sonraki üç yüz yıllık işçi sınıfı mücadelesi bütün dünyada toplantılar, yürüyüşler, grevler genel grevler, polis jandarma asker baskıları, yaralanmalar, hapisler, işkenceler, ölümler, ihanetler, başarısızlıklar, yenilgiler, başarılar, büyük başarılar. Büyük yengilerle doludur. İşçi sınıfının zaman zaman doğru mücadelesinden saptırıldığı, içinden çıkan hainler vasıtasıyla büyük yenilgilere uğradığı olmuştur ama genel planda hep kazanmış hep ilerlemiştir. Patronlar da işçilerin karşısında hep gerilemiş önemli

mevzileri işçilere terk etmek zorunda kalmışlardır. Örneğin bugün bütün ülkelerde işçiler günde 8 saat çalışıyorlar. Hatta bazı ülkelerde ve bazı işkollarında günde 7 - 6 saat çalışıyorlar. Artık sadece seçme değil seçilme, milletvekili olma hakları var. Siyasi parti kurma hakları var. Bir çok yerlerde işçi sınıfı partileri yönetiyor ülkelerini. Bazı ülkelerde işçi sınıfı partileri başka partilerle ortaklaşa yönetiyorlar ülkelerini. Hemen her ülkede işçi sigortaları var, hastalandıkları zaman bedava tedavi olup bedava ilaç alabiliyorlar. Emekli oldukları zaman emekli aylığı alıyorlar. Artık aldıkları ücrette kapitalizmin başlarında aldıkları "kişi başına ücret" değil "aile başına ücret" dir. Bütün bunlar işçi sınıfının dünyanın çeşitli ülkelerinde 300 yıldan beri durmadan, usanmadan, yılmadan sürdürdükleri mücadelelerin sonunda kazanılmıştır.

Londra'lı dokuma işçilerinin ve terzi çıraklarının 1720 yılında kurdukları ilk sendikadan sonra, İngiltere'de her yerde sendikalar kurulmaya ve kapitalizmle mücadele etmeye başlamışlar. Makinalar nasıl ilk icad edildikleri ve sanayii de kullanılmaya başladıkları ülke olan İngiltere'de kalmayıp büyük bir hızla dünyanın öteki ülkelerine yayılmışsa, işçilerde makinanın her gittiği ülkede ortaya çıkmışlar ve hızla bilinçlenip bir araya gelmişler. Sendikalar kurarak kapitalizmle mücadele etmeye başlamışlardır.

Bundan sonra anlatacağımız hemen her olay 3-5 yıl farkla dünyanın hemen her ülkesinde tekrarlanmıştır.

HASHAŞ TOHUMU DEĞİL ONUR TOHUMU EKİYORUZ

BU YÜZDEN ABD BİZİ BOMBALAYACAKMIŞ

HASHAŞ TOHUMU

Hükümet Türkiye'de afyon ekimini serbest bıraktı. Başta Afyon ve Denizli illeri olmak üzere bir kaç ilimizde ekim başladı. Yetkililer bu konuda sıkı bir kontrolün uygulanacağını afyonun uyuşturucu madde olarak kullanılmasını ve kaçakçılığın önleneceğini belirtiyorlar.

Çoğumuzun bildiği gibi afyon ekimi Nihat Erim Hükümeti döneminde yasaklanmıştı. 12 Mart 1971 sonrası kurulan "partilerüstü" hükümetler iç ve dış sömürücülerin desteği ile iktidara geldiler. Erim, Melen, Talu Hükümetlerinin tek ve ortak amaçları iç ve dış sömürücülerin çıkarlarını korumaktır. Bu yüzden bu hükümetler işçiler, köylüler lehine hareket edemezlerdi ve etmediler. Bu yüzden Amerika'dan alınan 5-10 milyon dolarlık SADAKA karşılığında yüzbinlerce afyon ekicisi açlığa mahkûm edildi. DÜNYA JANDARMASI Amerika hoşnut olsun diye afyon ekimi yasaklandı, afyon üreticisi köylü kan ağladı. Tek gelir kaynağı elinden alındı.

AFYON EKİMİ NEDEN ÖNEMLİDİR

Yurdumuzda 90 binden fazla köylü aile geçimini afyondan sağlamaktadır. Afyon üreticisi yalnızca afyonunu satıp para kazanmaz. Afyondan çıkardığı yağ ile yemek yapar. Küspesini hayvanlara yedirip yağlı süt alır. Afyon bitkisinin sapını yakacak olarak kullanır. 90 binden fazla köylü ailesinin bütün umdu, dünyası afyon üzerine kuruludur.

Afyonla ilgili endüstri dalında onbinlerce işçi, esnaf gelir sağlamaktadır.

Bunun da ötesinde, uyuşturucu etkisi nedeniyle afyon, ilaç sanayisinin hammaddesidir ve milli gelir kaynağıdır.

Afyon ekimini yasaklayanlar bunları bilmiyorlarmıydı? Biliyorlardı elbet. Ama kendi görevlerini de biliyorlardı. Her şeyden önce iç ve dış sömürücülerin çıkarlarını korumak olan görevleri ni...

KIYAMET KOPUYOR

Hükümetin afyon ekimini serbest bırakma yolundaki halktan yana kararını tüm yurtseverler, tüm devrimciler destekledi. Ama, afyon ekiminin yasaklanması baş sorumlusu Amerika bu işe çok kızdı. Amerikan yöneticileri, milletvekili ve senatörleri, basını, Türkiye'ye hakaret etmeye, küfür etmeye başladı. Amerikanın izni olmadan Türkiye'de Afyon ekilemeyeceğini söylediler. Bir Amerikan gazetesi daha da ileri giderek "Türkiye'de afyon ekilen bölgelerin A-

merikan uçakları tarafından bombalanmasını" istedi. Amerikan Senatosu Türkiye'ye yapılan Amerikan yardımının kesilmesi yolunda karar aldı.

Bu arada sözde yurtsever sözde milliyetçi AP, DP, CGP milletvekilleri "aman Amerikayı kızdırmayalım", "aman Amerika gücenmesin", "bu işten vazgeçelim" gibi demeçler verdiler yada hiç ses çıkarmadılar. Böylece halkımızdan yani işçiden, köylüden yana mı yoksa DOMUZ - DAN yana mı olduklarını bir kez daha gösterdiler.

BU NASIL İŞTİR?

İnsan kendi kendisine sormadan edemiyor: Bu nasıl iştir? Bu ne halt yemedir? Amerika Türk köylüsünün ekmeğiyle oynama yetkisini nereden alıyor? Türk köylüsünün ne ekip ne ekileyeceğine nasıl karışabiliyor. Söz gelimi, siz odanızda kuşkonmaz ya da bahçenizde patates yetiştirmek isterseniz. Kim karışabilir buna? O halde Amerika nasıl oluyor da Denizli köylüsünün, Afyon köylüsünün tarlasında ne ekeceğine karışıyor?

Bu olay dünya halklarının, dünya emekçilerinin BAŞBELASI Amerikan Emperyalizminin gerçek yüzünü Türk işçisine Türk köylüsüne bir kez daha gösterdi. Amerikan Emperyalizminin, kendi çıkarlarına, kendi görüşlerine ters düşen bir hareket karşısında başka ulusların bağımsızlığını, onurunu hiçe sayacağını kanıtladı. "Uçaklarımız Türkiye'yi bombalasin" diyen Amerikalı gazeteci bir gerçeği dile getiriyordu: Vietnam'ı, Laos'u, Mısır'ı, Suriye'yi de Amerikan uçakları bombalamıştı. Bu ülkelerin işçileri, köylüleri, Şili emekçileri Amerikan emperyalizminin boyunduruğu altına

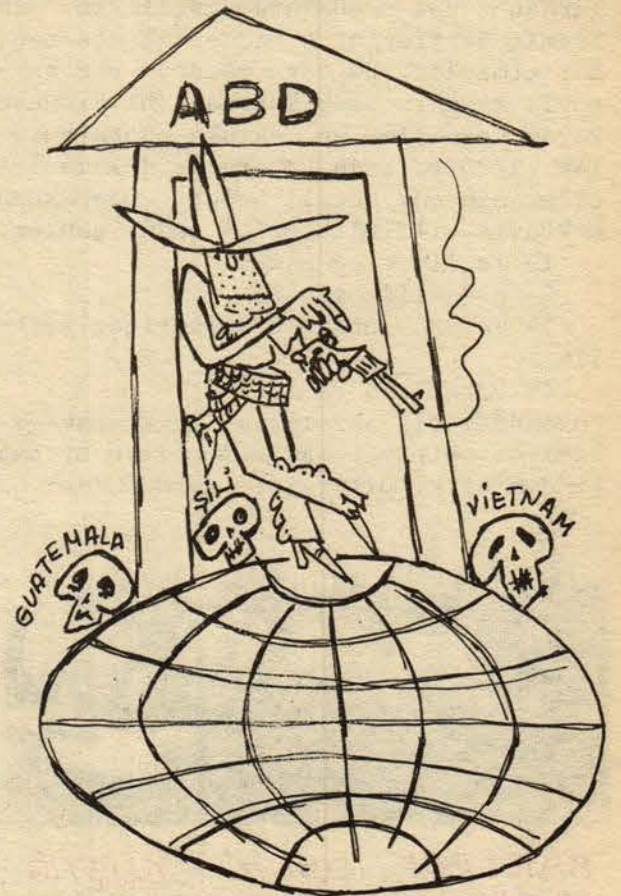
girmeye razı olmadıkları için, genç ihtiyar bombalar, napalm, Amerikan tankları altında can verdiler.

AMERİKA AMERİKA DEDİKLERİ

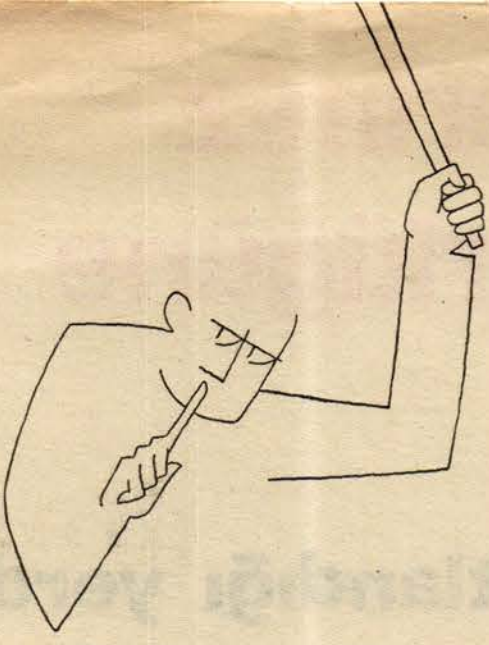
Amerika, kendi ülke gençlerinin uyuşturucu madde kullanmalarını önlemek için Türkiye'de afyon ekimini yasaklanmasına çalışıyor. Burada şu konuyu hatırlamakta yarar var: Türkiye'de afyon ekiminin yasaklandığı son bir iki yılda Amerika'da uyuşturucu madde kullananların sayısı azalmayıp tersine artmıştır.

Şimdi Amerikan gençliğini ve Amerika'yı yakından tanıyalım. Her hafta 10-20 yaşları arasında 10.000 Amerikalı genç evden kaçmakta. Yüzbinlerce genç apartman kovuklarında, parklarda uyuşturucu madde, alkollü içki aleminde, seks çılgınlıkları içinde yaşıyor. Gençler arasında hırsızlık, soygun ve cinayet suçları işleyenlerin sayısı çok fazladır. Her 10 Amerikalıdan biri ruh hastasıdır ve diğer biri ruh hastası olma yolundadır. Amerikan şehirlerinde geceleri dolaşmak (cinayetler, soygunlar yüzünden) imkansızdır.

Amerikan gençliğini "kötü yola" iten afyon ekicisi Türk köylüsü değil - dir. Amerikan gençliğini bu hale getiren Amerika'daki soysuz toplum düzenidir. Kapitalizmdir. Geri kalmış ulusları sömürme, halkları halklara kırdırma temeli üzerine kurulu en son örneğini Kıbrıs'ta değişik bir maskeyle gördüğümüz Amerikan Emperyalizmidir. Türkiye hashhaş ekimini serbest bırakmakla Dünya ülkeleri içinde Amerikaya karşı onurlu bir politika yürüten ülkeler arasına katılma yolunda olduğunu göstermiştir.

DÜNYANIN JANDARMASI

Yunanistan'da faşizm üniformasını çıkardı

Yunanistan'da Demokrasiyi kurduk diye öğünüyoruz. Kıbrıs'a yaptığımız çıkartma Yunanistan'da da demokrasinin geri gelmesine sebep oldu diyoruz. Dünyaya gazetelerinde çarşaf çarşaf resimler çıkıyor. Yunanistan'a dönen sinema sanatçılarına, müzisyenlerine dair...

Ne oldu Yunanistan'da bir gecede bir peri sihirli değneğiyle Faşistlerin kafalarını ve kalblerini mi değiştirdi?

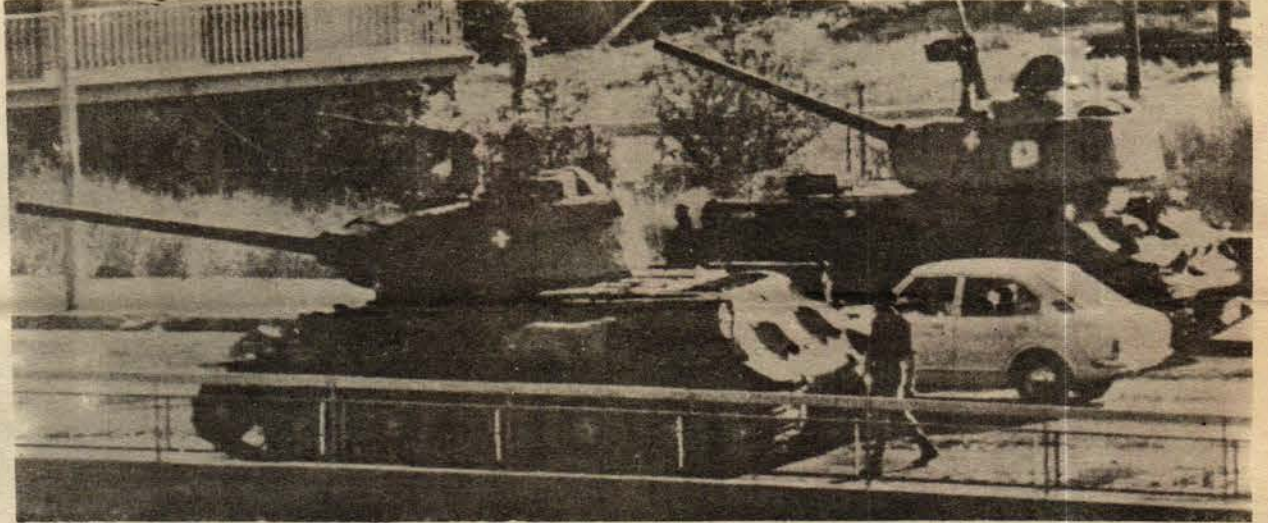
Aslında birşey olduğu yok. Yunanistan'da üniformalı faşistlerin yerine bu işi daha iyi ve diplomatça yapabilecek olanlar geldi. Kurulan Milli Hükümet cuntadan önceki dönemin sol partilerinden kimse alınmadı. Karamanlis eski iktidar döneminde demokrasiye sırt çevirerek, parlamenter bir faşizmin ülkeye yerleşmesini sağladı. Diktatörce bir yöntemle yunan halkının her türlü demokratik girişimini engelledi. İşkence adaları ve hapishaneler insanlarla doldu. İnsanlar polis kayıtlarındaki fişlere göre değerlendirilmeye başlandı. Grevler önlenerek, işçi liderleri ve Sendikacılar hemen askere ya da hapishanelere alındılar. Karamanlis bu diktayı, iktidarı süresince Ordu içindeki sağcı faşist eğilimli cuntayla işbirliği içinde yürüttü. Dış politikasında Nato yandaşı ve kesin Amerikancı eğilimiyle, iç politikasında faşist cunta işbirliğiyle uzun bir süre iktidarda kaldı. Ancak ülkede gelişen sol akımlar

karşısında ve solcu parti EDA'nın seçimlerde oyların % 25'ini alması karşısında telaşlandı. Bu durum faşist cuntacıların işine gelmedi. Karamanlisten bağımsız onu aşan olaylar tezgahlanmaya başladılar. Nihayet 1963'de sudan bir nedenle Karamanlis istifa ederek Paris'e yerleşti.

Şimdi Faşist Generaller onu tekrar iktidara getirdiler. Amaç açık, rezil olan beceriksiz Yunan Generalleri faşist yönetime kılık değiştirterek yönetime Dünya kamu oyu ve Yunan halkı gözünde sempati kazandırmak... İşte böylece CIA planının bir bölümü zorda ol

sa gerçekleştirildi. Yıpranmış bir faşist askeri cunta yerini sivillere bıraktı. Siyasi af çıkarıldı, sürgünler ülkelerine geri dönüyorlar ve ülkede sonsuz bir sevinç havası dalgalanıyor. Şüphesiz faşist generallerin yerlerini sivil yönetime bırakmaları demokratik gelişme açısından küçümsenmeyecek bir olaydır.

Ama dileğimiz Yunan halkının oynanan bu oyuna gelmemesi, gerçekleri görmesi, demokrasi, bağımsızlık, özgürlük mücadelesinde yolundan sapmaması, süratle örgütlenerek bugüne dek dökülen kanların hesabını sorabilmesidir.

RESİMDE NAMLUSUNU HALKLARIN BAĞIMSIZLIĞINA ÇEVİRMİŞ FAŞİST YUNAN TANKLARINI GÖRÜYORUZ

Portekiz sömürgelerine bağımsızlık vaad etti

Portekiz'de 25.Nisan.1974 de bir darbe oldu. Genç subayların şekillendirdikleri ve Portekiz İşçi Sınıfının gücünü koyduğu bu hareket yıllardır Portekiz Halkının üzerine çöreklenmiş olan Faşizmi yıktı.

Bugün Portekiz Halkı kendinden yana bir hükümet tarafından yönetilmektedir Ama bu yönetimin de tam bir halk yönetimi olmadığı gerçeği gözlerden uzak tutulamaz.

Portekiz İşçi Sınıfı yalnız kendisinin değil Afrika'daki Portekiz sömürgelerindeki halkların da kurtuluşu yolunda kavga etmektedir. Hükümet denizasırlı topraklarda yaşayanlara kendi geleceklerini tayin etme hakkını vereceğini açıklamıştır.

Şimdi Portekiz, faşizmi özleyenler

tarafından karıştırılmaya uğraşılmaktadır. İşçi sınıfı hareketinin geliştiği her yerde elbette sermayedar sınıf bu hareketi baltalamak için çeşitli oyunları sahneye koyar. İşte Sosyal Demokrat hareket de işçi sınıfı iktidarını geciktirmek için bir vasıta olarak tarih boyunca kullanılmıştır. Portekiz 'de de kullanılmak istenecektir. 25 Nisan Hareketinden memnun olmayanlar bir araya toplanıp Sosyal Demokrat bir parti kurmaya çalışmaktadırlar.

Ama Sosyalistlerin ağırlıkta bulunduğu şimdiki yönetim her türlü çarpık emellere set çekecek güçtedir. İşçi Sınıfının ve emekçi sınıfların tam desteğini sağlamış bulunmaktadır. Bu destek birliği bozulmadıkça demokrasi adım adım işçi ve emekçi sınıfların kurtuluşuna yaklaşacaktır.

DEMİR ,
KÖMÜR

VE ŞEKER

VE KIRMIZI BAKIR

VE MENSUCAT

VE SEVDA VE ZULÜM VE HAYAT

VE BİLCÜMLE SANAYİ KOLLARININ

VE GÖKYÜZÜ

VE SAHRA

VE MAVİ OKYANUS

VE KEDERLİ NEHİR YOLLARININ ,

SÜRÜLMÜŞ TOPRAĞIN VE ŞEHİRLERİN BAHTI

BİR ŞAFAK VAKTİ DEĞİŞMİŞ OLUR ,

BİR ŞAFAK VAKTİ KARANLIĞIN KENARINDAN

ONLAR AĞIR ELLERİNİ TOPRAĞA BASIP

DOĞRULDUKLARI ZAMAN .

EN BİLGİN AYNALARA

EN RENKLİ ŞEKİLLERİ AKSETTİREN

ONLARDIR.

ASIRDA ONLAR YENDİ , ONLAR YENİLDİ.

ÇOK SÖZ EDİLDİ ONLARA DAİR

VE ONLAR İÇİN :

ZİNCİRLERİNDEN BAŞKA KAYBEDECEK

ŞEYLERİ YOKTUR , DENİLDİ .

eski genel sekreterimiz Nejat Ökten de özgürlüğüne kavuştu

ama düşüncenin kısıtlandığı yerde insanlar gerçekten özgür mü ?

ESKİ GENEL SEKRETERİMİZ NEJAT ÖKTEN 1971 SENESİNDEN BERİ SİYASİ TUTUKLU OLARAK ÇEŞİTLİ HA PİSHANELERDE KALDI. ANAYASA MAHKEMESİNİN SON KARARINDAN YARARLANARAK ÖZGÜRLÜĞÜNE KAVUŞTU. ÖNÜMÜZDEKİ MÜCADELE DÖNEMİNDE KENDİSİNE BAŞARILAR DİLERİZ.

Anayasa Mahkemesi Af kanununun 5. maddesinin (b) bendini iptal etti. Böylece çıkarılan son aftan yararlanamayan birçok fikir suçlusu özgürlüklerine kavuştular. Serbest

birakılanlar arasında Sendikamız Genel Sekreteri Necat Ökten de var. Anayasa Mahkemesinin bu kararı demokrasi ve özgürlükten yana çevreler ve işçiler arasında sevinçle karşılandı. Ancak dışarı çıkan arkadaşlarımız özgürlüklerine tam anlamıyla kavuştular mı ? Elbette ki hayır. Demokrasi ve özgürlü

ğün olduğu söylenilen bir ülkede faşist İtalyan Kanunlarından alınan 141 ve 142. maddelerin halen geçerli olması yüz kızartıcı bir durumdur. Hala fikir suçlarından ve siyasi suçlardan hapiste yatanlar vardır. Üstelik bu yasanın yürürlükte olması nedeniyle özgürlüklerine kavuşanlar da her an tekrar fikirlerinden dolayı özgürlüklerini kaybetme tedirginliği içindedirler. Türkiyemiz de gerçek demokrasiye anti demokratik bütün yasaların yürürlükten kaldırılmasıyla kavuşacaktır.

MELAMİN'DE TOPLANTI YAPILDI

resimlerde Melamine işçilerini toplu halde görüyoruz.

SENDİKAMIZIN YENİ YÖNETİCİLERİ İŞYERLERİNİ DOLAŞIP İŞÇİLERLE TANIŞIYOR HEM DE BAZI YERLERDE MEVCUT PROBLEMLERİ ÇÖZÜYÖRLER. GEÇTİĞİMİZ AY İÇİNDE İSTANBUL MELAMİNE İŞYERİ DE GEZİLEN YERLERDEN BİRİ.

BURADA İŞÇİLERLE TOPLU OLARAK KONUŞULDU. KONUŞMADA, İŞÇİ SINIFININ DIŞARDAN GELEN BÖLME ÇABALARINA KARŞI TEK BİR VUCUT, TEK BİR YUMRUK GİBİ DİRENMESİ, MÜCADELE ETMESİ GEREKTİĞİ ANLATILDI.

İŞÇİ ARKADAŞLAR DA AYNI KONUDA DÜŞÜNCELERİNİ SÖYLEYEREK " BİZ BİRLİK OLURSAK SIRTIMIZI KİMSE YERE GETİREMEZ " GÖRÜŞÜNDE BİRLEŞTİLER.

TÜRKİYE KİMYA İŞÇİLERİ SENDİKASI ADINA SAHİBİ: DİNÇER DOĞU ● YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: NURDAN ORPEN ● TEKNİK DÜZEN: KİMYA-İŞ EĞİTİM SEKRETERLİĞİ ● ADRES: KLOD FARER CADDESİ 12/3 CAĞALOĞLU/İSTANBUL ● TELEFON: 22 91 30 ve 27 70 42 ● ÜYELERE PARASIZ DAĞITILIR ● AYDA BİR YAYINLANIR MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR ● BASKI: KARACA OFSET 25 KR.

SonBaskı To: 31.7.1974